

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3335/2018. (X. 26.) AB VÉGGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta az alábbi

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Debreceni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 11.K.27.531/2017/12. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése iránti alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] A magánszemély az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (1) bekezdése, valamint 27. §-a alapján alkotmányjogi panaszt terjesztett elő a Debreceni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 11.K.27.531/2017/12. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése iránt.
- [2] Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügygel kapcsolatban az indítványozó – a konkrét alkotmányjogi panasszal támadott bírósági ítéletet megelőző eljárásokat is ismertetve – előadta, hogy nagyszülői kapcsolattartás szabályozása iránti kérelmet terjesztett elő, amely kérelmet a hatóság elutasította azzal az indokolással, hogy amíg az apai kapcsolattartás nincs helyreállítva addig a nagyszülői kapcsolattartás rendezése nem lehetséges. A bíróság a nagyszülői kapcsolattartás rendezése tárgyában hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránti keresetet elutasította. Az indítványozó azt sérelmezi, hogy a hatóság az apai kapcsolattartástól teszi függővé a nagyszülői kapcsolattartást, egyúttal kifogásolja a hatósági eljárásokat, melyek álláspontja szerint elfogultságon alapulnak. Ezen túlmenően sérelmezi, hogy a hatóságok nem tettek meg mindent azért, hogy a gyermekek „veszélyeztetése” –, ami álláspontja szerint 3 éve zavartalanul folyik – megszűnjön, sőt ezt a hatóság még támogatja is.
- [3] Az indítványozó előadta, hogy a kötelező jogi képviselő miatt nem tudott felülvizsgálati kérelemmel élni, mivel költségmentességre nem jogosult, és nem talált olyan jogi képviselőt, aki 60 napon belül elvállalta volna az ügyet, ezért egyetlen jogorvoslati lehetőségként az Alkotmánybírósághoz fordulás maradt, mivel csak itt engedélyezett a személyes eljárás, és mivel – álláspontja szerint – az ítélet Alaptörvényben rögzített jogokat sért. Az indítványozó szerint „külön sérti Magyarország Alaptörvényében rögzített jogokat az az előírás, hogy személyes eljárásban nem lehet felülvizsgálati szervhez fordulni egy közigazgatási döntés után, mintha az nem tévedhetne.” Szerinte „ez megsérti a demokratikus alapelveket, vagyis azt, hogy az Alaptörvény szerint mindenki jogképes, de ezt a gyakorlatban nem teszi lehetővé a Magyar Állam”. Az indítványozó szerint, „ha valaki alaki, formai jogi feltételeknek megfelelően nyújt be egy felülvizsgálatot, el kellene hogy tudjon személyesen is járni, hogy a megtámadott ítélet jogosságáról egy 3 tagú tanács dönt, ha valóban mindenki egyenlő és jogképes.”
- [4] Az indítványozó – amint azt beadványában jelezte – mivel felülvizsgálati eljárást nem kezdeményezhetett, alkotmányjogi panaszt terjesztett elő. Álláspontja szerint a bíróság megsértette az Alaptörvény XV. cikkében, valamint XXVIII. cikk (2) bekezdésében foglaltakat, valamint a tisztességes eljáráshoz való jogot. Indítványában a sérelmezett bírósági döntés megsemmisítését kérte, valamint azt, hogy az Alkotmánybíróság „tegyen ajánlást új kormányhivatali eljárásra”.
- [5] A bíróság tájékoztatása szerint az ügyben rendkívüli jogorvoslati eljárás nincs folyamatban, a végrehajtás felfüggesztéséről, illetve félbeszakításáról döntés nem született.
- [6] Az Abtv. 56. § (2) bekezdése értelmében az Alkotmánybíróság tanácsa mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 26–27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket. Az Abtv. 29. §-a szerint pedig az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be.
- [7] Az Abtv. 27. §-a értelmében az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés

az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva. Az indítványozó az alapul szolgáló ügyben peres félként vett részt, rá nézve a támadott ítélet rendelkezést tartalmaz, egyedi érintettsége fennáll.

- [8] Az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében az alkotmányjogi panasz benyújtására a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül van lehetőség. A Debreceni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 11.K.27.531/2017/12. számú ítéletét – a bíróság tájékoztatása szerint – 2018. február 28. napján kézbesítették. Az alkotmányjogi panaszt az indítványozó 2018. április 27. napján – a törvényben meghatározott határidőben – személyesen nyújtotta be az első fokon eljáró bíróságon, jogorvoslati lehetőségét kimerítette.
- [9] Az indítványozó alkotmányjogi panaszában az Alaptörvény XV. cikke egészének sérelmét állítva előadta, hogy a kötelező jogi képviselő miatt nem élhetett felülvizsgálati kérelemmel, mivel költségmentességre nem jogosult, és a rövid időre tekintettel nem talált ügyvédet, aki az ügyet elvállalta volna.
- [10] Az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdése értelmében a törvény előtt mindenki egyenlő, minden ember jogképes. A (2) bekezdés arról szól, hogy Magyarországon az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja. A (3) bekezdés a nők és a férfiak egyenjogúságát rögzíti, míg a (4) bekezdésben az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulásának külön intézkedésekkel történő segítése szerepel. Az (5) bekezdés pedig kiemelten szól a családok, a gyermekek, a nők, az idősek és a fogyatékkal élő védelméről.
- [11] Az Abtv. 52. § (1) bekezdése értelmében az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia. Az 52. § (1b) bekezdés *b)* pontja alapján az alkotmányjogi panasz esetében a kérelem akkor tekintendő határozottnak, ha egyértelműen megjelöli az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét.
- [12] A jelen alkotmányjogi panaszban az indítványozó ugyan beidézte az Alaptörvény XV. cikkének valamennyi bekezdését, azonban arra vonatkozó érvelést, hogy az alapjogsérelem miben valósult meg, az indítvány nem tartalmazott. Ezért az Alaptörvény XV. cikkére vonatkozó részében az alkotmányjogi panasz az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b)* pontjában írt követelménynek nem felel meg, így érdemi vizsgálatra nem alkalmas.
- [13] Az indítványozó ezen túlmenően az Alaptörvény XXVIII. cikk (2) bekezdésének sérelmét is állította. Álláspontja szerint a hatóságok „bűnösnek” tekintik őt, és ezért nem adják meg a korlátozás nélküli nagyszülői kapcsolattartás lehetőségét, ezáltal – az indítványozó úgy véli – sérült az ártatlanság vélelméhez való joga.
- [14] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (2) bekezdése szerint „[s]enki nem tekinthető bűnösnek mindaddig, amíg büntetőjogi felelősségét a bíróság jogerős határozata nem állapította meg.”
- [15] A jelen alkotmányjogi panasz által támadott bírósági ítélet közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata keretében született, melynek tárgya a nagyszülői kapcsolattartás engedélyezése, illetve annak módja volt. A rendelkezésre álló iratok szerint (alkotmányjogi panasz beadvány, támadott bírósági ítélet) az eljárásnak nem képezte részét az indítványozó büntetőjogi felelősségének vizsgálata, illetve bűnösségének megállapítása, így a támadott bírósági ítélet és a megjelölt alaptörvényi rendelkezés között nincs alkotmányjogi szempontból értékelhető összefüggés. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint az alkotmányjogi szempontból értékelhető összefüggés hiányában nincs lehetőség az érdemi vizsgálat lefolytatására {pl. 3212/2015. (XI. 10.) AB határozat, Indokolás [9], 3265/2014. (XI. 4.) AB határozat, Indokolás [23]; 3179/2013. (X. 9.) AB végzés, Indokolás [6]; 3159/2018. (V. 16.) AB határozat, Indokolás [20]; 3208/2018. (VI. 21.) AB végzés, Indokolás [13]; 3172/2018. (V. 22.) AB végzés, Indokolás [15]}.
- [16] Alkotmányjogi panaszában az indítványozó – konkrét megjelölés nélkül – utalt a tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmére is. Azonban e tekintetben olyan, a fia kapcsolattartási ügyére vonatkozó sérelmeket sorakoztatott fel, amelyek részben orvoslást nyertek az igénybevett jogorvoslati eljárások során, részben nem (vagy csak történetileg) kapcsolódnak a konkrét alkotmányjogi panasz által támadott bírósági ítélethez.
- [17] Az indítványozó megjelölte az Abtv. 27. §-át, mely értelmében alkotmányjogi panasz az egyedi ügyben hozott bírósági döntés tekintetében feltételezett alaptörvény-ellenesség esetén terjeszthető elő. Az indítványozó által jelzett tisztességes eljáráshoz való jog sérelme tekintetében azonban alapvetően nem a saját személyét ért alapjogi sérelmeket vonultatta fel, mintegy ezekkel is alátámasztandó a bíróság ítéletének alaptörvény-ellenességét, hanem összességében azt kifogásolta, hogy a hatóság, illetve a bíróság nem adott helyt a kérelmének, azaz nem a nagyszülői láthatás (kapcsolattartás) indítványozó által kívánt formáját tette lehetővé.
- [18] A rendelkezésre álló iratokból megállapíthatóan a konkrét bírósági döntés vonatkozásában az indítványozó nem alaptörvény-ellenességet állított, hanem azt sérelmezte, hogy az eljáró bíróság nem önállóan vizsgálta a nagyszülőket megillető kapcsolattartás módjának kérdését, hanem azt az elvált szülők közötti viszony alaku-

lásától tette függővé. Az indítványozó szerint a nagyszülőket megillető kapcsolattartás mikéntje nem függhet attól, hogy esetleg az apát felügyelet melletti láthatás gyakorlására korlátozták.

- [19] A tényállás megállapítása, a bizonyítási eljárás, ezen belül is a bizonyítékok értékelése az eljáró bíróságok ítélkező tevékenységének részét képezi. Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdése, valamint az Abtv. 27. §-a alapján az Alkotmánybíróságnak nem feladata a konkrét jogvitákban való ítélkezés, kizárólag arra van hatásköre, hogy alkotmányossági szempontból vizsgálja felül az eléje tárt bírói döntést, és kiküszöbölje az azt érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet {3315/2014. (XI. 21.) AB végzés, Indokolás [16]; 3014/2015. (I. 27.) AB végzés, Indokolás [14]; 3029/2013. (II. 12.) AB végzés, Indokolás [16]}. Az indítványozó által alkotmányjogi panaszában felvetett problémák azonban nem tekinthetők olyan alaptörvény-ellenességnek, amelyek a bírói döntés alkotmányossági szempontból történő vizsgálata révén, az Alkotmánybíróság döntése által orvosolhatóak lennének.
- [20] Az indítványozó ezen túlmenően indítványában megjelölte az Abtv. 26. § (1) bekezdését is, amely alapján alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet, ha az ügyben folytatott bírósági eljárásban alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazása folytán az Alaptörvényben biztosított jogának sérelme következett be. Az indítványozó azonban beadványában nem jelölt meg olyan jogszabályt, illetve jogszabályi rendelkezést, amely egyedi ügyében alkalmazva az Alaptörvényben biztosított jogának sérelméhez vezetett volna. Ezért az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panasz tekintetében érdemi alkotmányossági vizsgálat lefolytatására nincs mód.
- [21] Fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz az Abtv. 26. § (1) bekezdésében, valamint 29. §-ában foglalt feltételeknek nem felel meg, így annak befogadását, figyelemmel az 56. § (2) és (3) bekezdéseire, valamint az Alkotmánybíróság Ügyrendjének 30. § (2) bekezdés a) és h) pontjaira visszautasította.

Budapest, 2018. október 16.

Dr. Horváth Attila s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/823/2018.

